

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Mariána Sluka, PhD., v spore žalobkyne **S. P.**, bývajúcej v S.S., zastúpenej JUDr. Tiborom Sanákom, advokátom v Trnave, Námestie SNP 2, proti žalovaným **1/ M. P.**, bývajúcej v A., **2/ E. P.**, bývajúcemu v A., žalovaní **1/, 2/** zastúpení JUDr. Stanislavom Jakubčíkom, advokátom v Bratislave, Kutlíkova 17, **3/ JUDr. Š. B.**, bývajúcemu v T., **o zaplatenie 33.193,92 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp.zn. 8 C 245/2007, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 6. novembra 2013, sp.zn. 11 Co 513/2012, takto

r o z h o d o l :

- I. Dovolanie **z a m i e t a**.
- II. Žalovaní **1/, 2/, 3/** majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

1. Okresný súd Galanta rozsudkom z 26. novembra 2009 č.k. 8 C 245/2007-251 zaviazal žalovaných **1/,2/ a 3/** spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni **33 193,92 €** s **9,5 %** úrokom z omeškania od 11. januára 2007 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaných **1/, 2/, 3/** zaviazal zaplatiť žalobkyni titulom náhrady trov konania **6 258,33 €** a titulom súdneho poplatku na účet súdu **1 991,50 €**, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Predmetom konania bol nárok žalobkyne na zaplatenie kúpnej ceny za byt, ktorý previedla na žalovaných **1/, 2/**. Súd prvej inštancie vyhodnotil ako „právny

nezmysel“ skutočnosť, že v kúpnej zmluve, uzavretej medzi žalobkyňou, zastúpenou žalovaným 3/ a žalovanými 1/, 2/ zo dňa 10. januára 2007 v čl. 3 bod 3 bolo uvedené, že kupujúca potvrdzuje, že predávajúci jej uvedenú kúpnu cenu vyplatili v hotovosti pri podpisovaní zmluvy, nakoľko kúpnu cenu má zaplatiť kupujúci, a nie predávajúci. Túto skutočnosť nebolo možné považovať za potvrdenie prijatia peňazí. Súd prvej inštancie mal ďalej jednoznačne preukázané, že žalobkyňa kúpnu cenu za byt nedostala. Vychádzal zo svedeckých výpovedí svedka M. a svedka P., ktorí náležitým spôsobom opísali stretnutie účastníkov a p. P. za ich prítomnosti v S. v Hoteli H., kde sa žalobkyňa dozvedela, že byt je predaný a že novými vlastníkami bytu sú žalovaní 1/, 2/. Žalovaná 1/ navrhla žalobkyni dve alternatívy. Prvá bola tá, že žalovaní 1/, 2/ prevedú byt na žalobkyňu, ak im táto zaplatí, čo za ňu žalovaní zaplatili pri splácaní úveru a dá im províziu 300.000,- Sk. Druhá alternatíva bola taká, že žalovaní 1/, 2/ byt ďalej predajú, z kúpnej ceny si odpočítajú, čo za žalobkyňu zaplatili + províziu 300.000,- Sk, zvyšok vyplatia žalobkyni. Za tým účelom nechala žalovaná 1/ vyhotoviť zmluvu o pôžičke medzi ňou a žalobkyňou na 300.000, Sk, aby žalovaná 1/ mala istotu, že z predaného bytu niečo dostane. Existenciu takejto zmluvy potvrdil aj žalovaný 3/. Súd ďalej vychádzal z vyúčtovania nákladov, ktoré mala žalovaná 1/ a tieto náklady žalovaná 1/ požadovala od žalobkyne. Pritom tvrdila, že si ich odpočítala z kúpnej ceny a zvyšok dala žalobkyni. I z tohto zrejmeho rozporu, podľa súdu, vyplynulo, že kúpnu cenu žalobkyni žalovaní 1/, 2/ nezaplatili. O tom, že títo žalovaní nezaplatili kúpnu cenu, jednoznačne podľa súdu prvej inštancie svedčilo aj to, že by neprišli na stretnutie do S. a nenavrhovali by alternatívy, ktoré žalovaná 1/ predkladala. Súd prvého stupňa neskúmal to, či žalovaní 1/ a 2/ zaplatili kúpnu cenu žalovanému 3/ alebo nie, ale zaviazal všetkých žalovaných na zaplatenie žalovanej sumy. O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Krajský súd v Trnave rozsudkom z 8. decembra 2010 sp.zn. 9 Co 80/2010 rozsudok súdu prvého stupňa voči žalovanému 3/ zmenil tak, že žalobu zamietol a vo zvyšku rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovanému 3/ náhradu trov konania nepriznal. Z vykonaného dokazovania mal odvolací súd za preukázané, že žalovanému 3/ bolo udelené riadne plnomocenstvo v súlade so zákonom na zastupovanie žalobkyne, a to konkrétne špeciálna plná moc zo dňa 30. novembra 2006 na uzatvorenie a podpísanie kúpnej zmluvy ohľadne nehnuteľnosti bytu za kúpnu cenu vo výške 1.000.000,- Sk (33 193,92 €). Žalovaný 3/ na základe špeciálnej plnej moci riadne vypracoval kúpnu zmluvu v súlade s plnou mocou, v ktorej bola uvedená výška kúpnej ceny

1,000.000,- Sk. Predmetná kúpna zmluva mala podľa odvolacieho súdu všetky zákonom predpísané náležitosti, a preto ju považoval za platnú. Samotná namietaná skutočnosť, že v čl. III. ods. 3 došlo k zámene účastníkov zmluvného vzťahu, kde namiesto kupujúcej mala byť uvedená predávajúca a na miesto predávajúcich kupujúci, nebola podstatná, keď z obsahu celej kúpnej zmluvy bolo evidentné, že tu došlo len k chybe pri písaní, ktorá nesprávnosť nemohla spôsobiť neplatnosť právneho úkonu. Zo znenia zmluvy nevyplývalo, že peniaze prevzal žalovaný 3/, ktorý predmetnú zmluvu za žalobkyňu ako splnomocnený zástupca overene na notárskom úrade podpísal. Samotná žalobkyňa v priebehu konania nikdy netvrdila, že fakticky kupujúci odovzdali kúpnu cenu žalovanému 3/ a tento by peniaze od kupujúcich prevzal a jej nevyplatil. Žalovaný 3/ takisto namietal, že peniaze od kupujúcich neprevzal a nebol ani splnomocnený na prevzatie kúpnej ceny. Vzhľadom k tomu, že nebolo preukázané, že by žalovaný 3/ bol so žalobkyňou a žalovanými 1/, 2/ v nejakom zmluvnom vzťahu a ani že sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil v súlade s § 451 Občianskeho zákonníka, keďže nebolo preukázané, že prevzal kúpnu cenu a túto žalobkyňi následne nevyplatil, ktorú skutočnosť netvrdila ani samotná žalobkyňa, odvolací súd mal za to, že je nedôvodné zaviazať žalovaného 3/ na povinnosť zaplatiť žalobkyňi kúpnu cenu dohodnutú v kúpnej zmluve vo výške 1 000.000,- Sk (33 193,92 €). Preto odvolací súd podľa § 220 O.s.p. v napadnutej časti týkajúcej sa žalovaného 3/ rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a návrh voči nemu ako nedôvodný zamietol. Vo vzťahu k žalovaným 1/, 2/ mal odvolací súd za to, že bolo jednoznačne preukázané, že žalobkyňa splnomocnila žalovaného 3/ na uzatvorenie a podpísanie kúpnej zmluvy, z čoho možno mať za preukázané, že hodlala predmetný byt predat' a mala vedomosť o tom, že kúpna zmluva bola uzavretá. Súd prvej inštancie vo veci vypočul viacerých svedkov, avšak hlavnú kľúčovú svedkyňu p. Č., ktorá mala byť prítomná pri všetkých podstatných konaniach, stretnutiach a úkonoch ohľadne úhrady nedoplatku úveru žalobkyne voči spoločnosti BUSINESS, ako aj následného konania ohľadne prevodu bytu žalobkyne, súd prvej inštancie napriek tomu, že žalovaní navrhovali opakovane jej výsluch, nevyočul. Odvolací súd mal za to, že bez riadneho vysporiadania sa s výpoveďou svedkyne Č. nebolo možné považovať skutkový stav za zistený v takom rozsahu, aby bolo na jeho základe možné vo veci rozhodnúť. Preto odvolací uviedol, že bude potrebné doplniť dokazovanie výsluchom tejto svedkyne, pričom bude potrebné túto výpoveď skonfrontovať s výpoveďami ostatných účastníkov. Postup súdu prvého stupňa, keď nevyočul svedkyňu, ktorú možno považovať za kľúčovú v danej veci a opakovane navrhovanú žalovanými 1/ 2/ bolo podľa odvolacieho súdu možné považovať za odňatie možnosti konať pred súdom odporcom.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorá ho žiadala zmeniť a zaviazať žalovaných 1/, 2/ a 3/ spoločne a nerozdielne 33 193,92 € s 9,5 % ročným úrokom z omeškania od 11. januára 2007 až do zaplatenia, ako aj náhradu trov celého konania. Vytýkala odvolaciemu súdu, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia správne zisteného skutkového stavu. Odvolací súd všetky dôkazy vyhodnotil v jej neprospech, a v rozpore s vykonaným dokazovaním zaujal záver, že žalovaný 3/ neprevzal peniaze pri podpise kúpnej zmluvy, pričom táto skutočnosť vyplývala z obsahu kúpnej zmluvy. Poukázala na to, že preto podala svoj návrh proti všetkým trom žalovaným, nakoľko jej kúpna cena nebola vyplatená, žalovaný 3/, hoci ju formálne zastupoval na základe plnomocenstva, fakticky zastupoval žalovaných 1/, 2/, ktorí mu aj poskytli odmenu za právne služby, čo bolo v konaní preukázané. Spochybnila aj záver odvolacieho súdu o potrebe výsluchu svedkyne Č., keď v priebehu celého konania bolo opakovane potvrdené, že táto pre svoj zdravotný stav nie je výsluchu schopná, naviac považovala túto svedkyňu za zaujatú.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 29. októbra 2012 sp.zn. 5 Cdo 68/2011 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyvodil odlišné skutkové a na ich základe aj právne závery, ako súd prvej inštancie, bez toho, aby vo veci vykonal akékoľvek dokazovanie (zopakovanie alebo doplnenie). Ak sa však odvolací súd chcel odchyliť od skutkových zistení súdu prvej inštancie na základe bezprostredne pred ním vykonaných dôkazov, mal dokazovanie sám v potrebnom rozsahu opakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov. Len takýto postup je aj v súlade so zásadou priamosti a ústnosti občianskoprávneho konania. Uviedol, že je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam, vedúcim k záveru o zmene rozsudku súdu prvej inštancie v tom smere, že návrh voči žalovanému 3/ nie je dôvodný, iba na základe dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie. Bez toho, aby v odvolacom konaní sám podrobne vypočul strany sporu, prípadne svedkov a tým zabezpečil bezprostrednosť vykonania tohto dôkazu pred svojím rozhodnutím, k skutočnostiam, ktoré prehodnotil v odôvodnení svojho rozhodnutia, ponechal na odvolacom pojednávaní len priestor na prednes strán – žalovaných 1/, 2/ a 3/ a právneho zástupcu žalobkyne. Dovolací súd vytkol odvolaciemu súdu, že závery, ktoré prijal vo svojom rozhodnutí, sú i protirečivé. Okresný súd zaviazal žalovaných 1/, 2/ a 3/ na plnenie spoločne a nerozdielne. Odvolací súd

v dôvodoch svojho zmeňujúceho rozhodnutia voči žalovanému 3/, i keď súd prvej inštancie sa mierou jeho zodpovednosti, ako vyplýva z odôvodnenia jeho rozsudku, vôbec nezaoberal, sa nevysporiadal s týmto nedostatkom. Naopak, sám na jednej strane dospel k záveru o nedostatočnom zistení skutkového stavu voči žalovaným 1/ a 2/ a odňatí možnosti konať pred súdom, a potrebe doplnenia dokazovania, z ktorého však žalovaného 3/ vzhľadom na doterajší zistený skutkový stav nemožno vylúčiť, avšak vo vzťahu k žalovanému 3/ mu tieto zistenia zjavne neprekážali v tom, aby o návrhu proti nemu rozhodol tak, že tento zamietol. Dovolací súd poukázal na to, že z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán v konaní. (obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

5. Krajský súd v Trnave rozsudkom zo 6. novembra 2013, sp.zn. 11 Co 513/2012 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh žalobkyne zamietol. Odvolací súd na odvolacích pojednávaniach vypočul podrobne strany sporu a svedka MVDr. R. D., oboznámil prečítaním výpoved' svedkyne Č., ktorá pre zdravotný stav nemohla byť vypočutá, zamietol návrh na doplnenie dokazovania výsluchom ďalších svedkov, keď mal za to, že tieto výpovede nie sú z hľadiska posúdenia veci podstatné, doplnil dokazovanie správou Daňového úradu Trnava. Po takto doplnenom dokazovaní dospel k záveru, že kúpna zmluva o predaji bytu medzi žalobkyňou a žalovanými 1/, 2/ je platným právnym úkonom. Spornou zostala otázka vyplatenia kúpnej ceny. Odvolací súd považoval za kľúčové dokazovania vykonané výsluchom strán sporu a svedkyne Č., ktorá vypovedala v konaní trestného stíhania za prečin podvodu. Doplniť svedeckú výpoved' tejto svedkyne sa odvolaciemu súdu nepodarilo pre trvalo nepriaznivý zdravotný stav z dôvodu závažného duševného ochorenia. Táto svedecká výpoved', v ktorej svedkyňa opísala skutkový stav pri predaji bytu, však v konaní nebola žiadnym hodnoverným spôsobom vyvrátená, bola v súlade s výpoved'ami žalovaných a žalobkyňa svoje tvrdenie, že sa v čase podpisu zmluvy nenachádzala na území Slovenskej republiky, nepreukázala. Žalobkyňa navyše potvrdila aj

skutočnosť, že za ňu žalovaní 1/, 2/ vyplatili dlhy v celkovej výške 315 500 Sk. Vo vzťahu k žalovanému 3/ zotrval odvolací súd na svojom závere o nedôvodnosti žaloby, poukázal na to, že tento nebol s ostatnými stranami v zmluvnom vzťahu, peniaze neprevzal, iba na základe plnomocenstva zastupoval žalobkyňu pri uzavretí a podpísaní kúpnej zmluvy k bytu. Odvolací súd preto považoval z dokazovania za preukázané, že žalovaní 1/, 2/ vyplatili žalobkyni kúpnu cenu za predmetný byt, túto kúpnu cenu nevyplatili do rúk žalovaného 3/, a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

6. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie a žiadala tento rozsudok zmeniť a vyhovieť jej žalobe v plnom rozsahu, keď mala zo to, že dovolací súd má zabezpečený dostatočný dôkazný materiál v tom smere, že kúpna cena jej nebola vyplatená. Vytýkala odvolaciemu súdu, že po zrušujúcom uznesení dovolacieho súdu vykonal len čiastočné dokazovanie a nevypočul ňou navrhovaných ďalších svedkov stretnutia v hoteli H.. Spochybnila výpovednú hodnotu svedeckej výpovede svedkyne Č., ktorá v trestnom konaní vypovedala pod hrozbou vlastného trestného stíhania a pre jej duševnú poruchu, nemal možnosť súd overiť jej výpoveď. Odvolací súd vykonával dokazovanie účelovo a podriadil ho pod svoj dopredu zaujatý nesprávny záver. Namietala ďalej záver odvolacieho súdu, ktorý bol v rozpore so znením kúpnej zmluvy, že žalovaný 3/ neprevzal kúpnu cenu, ako aj so skutkovým stavom, ktorí uviedli žalovaní 1/, 2/ že to boli oni, ktorí jej vyplatili krátenú kúpnu cenu, i keď nevedeli uviesť jej skutočnú výšku. Mala za to, že voči žalovaným 1/, 2/ je nárok dôvodný, lebo účelovo spochybňovali znenie kúpnej zmluvy v časti vyplatenia kúpnej ceny a tým zobrali na seba zodpovednosť za nevyplatenie kúpnej ceny, pričom o vyplatení kúpnej ceny nemali žiadny písomný dôkaz, nárok voči žalovanému 3/ je dôvodný preto, že tento po prevzatí kúpnej ceny jej túto sumu nevyplatil.

7. Žalovaní 1/, 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu ho žiadali ako nedôvodné zamietnuť a priznať náhradu trov dovolacieho konania.

8. Žalovaný 3/ sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) vzhľadom k tomu, že dovolanie žalobkyne bolo podané 22. novembra 2013, vychádzal z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP,

ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, v zmysle ktorého platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

10. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a preto skúmal prípustnosť a dôvodnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP).

11. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 O.s. Prípustnosť dovolania proti rozsudku upravoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu bolo prípustné v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p.

12. Žalobkyňa podala dovolanie proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, jej dovolanie preto je prípustné .

13. Žalobkyňa vo svojom dovolaní nenamietala vady konania, ktoré boli vyjadrené v § 237 O.s.p. ako vady zmätočnosti, a dovolací súd tieto vady v konaní ani nezistil.

14. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalobkyňa zastáva názor, že odvolací súd nedoplnil dokazovanie opätovným výsluchom ňou navrhnutých svedkov a skutkový stav vyhodnotil v jej neprospech.

15. Z uvedeného možno vyvodit', že dovolateľka tvrdí, že v konaní došlo k „inej vade“ majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) i keď svoje námietky takto neoznačila. Za „inú vadu“ sa v doterajšej rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovalo najmä porušenie ustanovení o dokazovaní napríklad tým, že súd vôbec nezisťoval skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci aj napriek tomu, že boli tvrdené a na ich preukázanie boli navrhnuté dôkazy. Vadu tejto povahy zakladalo aj porušenie ustanovení o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov (napríklad osoba, ktorá mala byť

vypočutá ako svedok, bola vypočutá ako účastník konania, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, dôkaz listinou bol vykonaný v rozpore s § 129 O.s.p.). Z obsahu spisu však nevyplýva, že by došlo k vade takejto povahy.

16. Ak dovolateľka namietala, že k výpovedi svedkyne Č. nemalo byť zo strany súdu prihliadnuté, vzhľadom na jej zaujatosť a následný zdravotný stav, túto námietku uplatnila dovolateľka prvý raz až v dovolacom konaní. Na odvolacom pojednávaní sa k tejto svedeckej výpovedi opätovne sama vyjadrila, keď namietala len vzťah svedkyne k nej, bez relevantných dôvodov a odvolací súd sa i s týmito námietkami v odôvodnení svojho rozsudku vysporiadal.

17. Neopodstatnené sú i ďalšie dovolacie námietky žalobkyne, že došlo k procesným nesprávnostiam v priebehu vykonávania dokazovania a vyhodnocovania jeho výsledkov.

18. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08); súčasťou tohto práva nie je ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu.

19. V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotil súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany sporu. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nebolo judikatúrou najvyššieho súdu považované za samostatný dovolací dôvod (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 3 Cdo 172/2011, 5 Cdo 251/2012 a 7 Cdo 117/2014).

20. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane uviedol, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) nesprávností. Dovolanie nebolo (a nie je ani podľa úpravy v CSP) „ďalším“ odvolaním. Preto sa ním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení, ku ktorým dospel súd prvej inštancie alebo odvolací súd, ani prieskumu správnosti nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvej inštancie a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom mohol v medziach zákona vykonávať dokazovanie (§ 213 O.s.p.). Dovolací súd nemôže preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení a v nadväznosti na to posudzovať, či súdy správne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy – na rozdiel od súdu prvej inštancie a tiež odvolacieho súdu nemá totiž dovolací súd možnosť vykonávať dokazovanie.

21. Podľa § 213 ods. 1 O.s.p. platilo, že odvolací súd je skutkovými závermi súdu prvého stupňa viazaný. Ak mal odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 3 O.s.p.), k čomu v predmetnej veci bol zaviazaný i názorom dovolacieho súdu, vysloveným v predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí (uznesenie z 29. októbra 2012 sp.zn. 5 Cdo 68/2011). Táto zásada priamosti a ústnosti občianskeho súdneho konania bola zo strany odvolacieho súdu dodržaná na odvolacích pojednávaniach (dňa 17. apríla 2013, 29. mája 2013, 12. júna 2013 a 16. októbra 2013), na ktorých odvolací súd vytvoril stranám sporu dostatočný priestor na preukázanie svojich tvrdení.

22. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu bol postup odvolacieho súdu v súlade so zákonom a nemohol založiť inú vadu konania, tak ako bola vykladaná dovolacím súdom v rozhodnutiach do 30. júna 2016 (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

23. Dovolací súd k námietkam dovolateľky, že žalovaní 1/, 2/ a 3/ nepreukázali svoje tvrdenia poukazuje na to, že aj v zmysle § 120 ods. 1 veta prvá O.s.p. (t.j. do 30. júna 2016) platilo, že strany sporu sú povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Žalobca, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení (neuniesol dôkazné bremeno), niesol nepriaznivé dôsledky svojho procesného postupu v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré vychádza zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných

dôkazov. Predpokladom riadneho splnenia tejto dôkaznej povinnosti je, že splnil svoju povinnosť tvrdenia (uniesol bremeno tvrdenia). Strana sporu, ktorá nesplní svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Ak ide o skutočnosť rozhodnú podľa hmotného práva, neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti má pre túto stranu spravidla za následok pre ňu nepriaznivé rozhodnutie.

24. V danom prípade bolo na žalobkyni, aby preukázala svoj nárok voči žalovaným 1/, 2/ a 3/, čo však neurobila. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu obsah spisu umožňoval prijať právne závery, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

25. Žalobkyňa v dovolaní uviedla, že dôvodnosť jej mimoriadneho prostriedku je vyjadrená v § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., teda že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

26. Právnym posúdením je pritom činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

27. Dovolateľka tvrdí, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil v dôsledku nesprávneho vyhodnotenia skutkového stavu, a nevykonaním ňou navrhnutých dôkazov, avšak sama v dovolaní nepodáva záver, v čom považuje právnom posúdenie odvolacieho súdu za nesprávne, ale len namieta vyhodnotenie dôkazov.

28. Dovolací súd poukazuje na to, že ak dovolateľka tvrdí, že odvolací súd z vykonaného dokazovania nezistil správne skutkový stav a nesprávne vec preto právne posúdil, a to vo vzťahu k riešeniu niektorej právnej otázky, nepôjde o dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, ale o napadnutie rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatočné zistenie skutkového stavu. Predložením vlastnej verzie skutkového stavu, ktorý považoval za dôležitý pre rozhodnutie, dovolateľ nesmeruje proti právnomu posúdeniu veci, ale proti skutkovým zisteniam, čo však nemôže byť predmetom meritórneho prieskumu dovolacím

súdom. Nemôže byť v tomto smere postačujúce, nakoľko je dovolací súd viazaný obsahovým vymedzením dovolacieho dôvodu, aby namietané nesprávne právne posúdenie veci bolo uvedené len odkazom na zákonného ustanovenie (v dovolaní žalobkyne len uvedením § 241 ods. 2 písm. c/ O. s.p.), ale je potrebné, aby dovolateľ konkrétne uviedol právnu otázku a uviedol, prečo zaujal odvolací súdu nesprávny právny názor na jej riešenie.

29. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že žalobkyňa v procesne prípustnom dovolaní neuplatnila relevantné dovolacie dôvody, a preto jej dovolanie zamietol ako neopodstatnené (§ 448 CSP).

30. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ boli v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešní (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol im nárok na náhradu trov konania proti žalobkyni (§ 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.)

31. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. septembra 2016

JUDr. Soňa Mesiarkinová, v.r.

JUDr. Helena Haukvitzová, v.r.

JUDr. Marián Sluk, PhD., v.r.

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

